

Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан Мемлекеттік Медицина Университеті

СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ

Мамандығы: Жалпы медицина

Дисциплина: Морфология және физиология

Кафедрасы: Гистология 2

Курс: II

Тақырыбы: Аномальді бүйректің гистоморфологиялық сипаттамасы

Орындаған: Оразғалиев Арслан

Тексерген: Бердалинова Ақженис

Группа: 215 А

Аномальді бүйректің гистоморфологиялық сипаттамасы

Жоспары:

I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім

1. Бүйректің орналасу аномалиялары (дистопия), олардың гистоморфологиялық сипаттамалары.

2. Бүйректің келесі аномалиялары кезіндегі гистоморфологиясы: қосалқы бүйрек, бүйрек гипоплазиясы, бүйрек аплазиясы.

III. Қорытынды

Жағдайлық есептер

IV. Пайдаланған әдебиеттер

Кіріспе

Бүйрек-жұп паренхиматозды мүше, қалыпты жағдайда ол іш қуысында, омыртқа бағанасының екі жағында — соңғы кеуде омыртқасы және жоғарғы бел омыртқа тұсында орналасады. Негізгі қызметі-зәр түзу және ағзаны тазалау. Адам бүйрегiнiң массасы-150 г. Бүйректiң дұрыс орналаспауы, өлшемі, құрылымының бұзылуын бүйрек аномалиясы деген атқа ие болған.

Құрылымының бұзылуына байланысты бүйректе мынандай кемістіктерді ажыратады:

- Санына байланысты;
- Орналасуына;
- Өлшеміне;
- Байланысына және құрылымына.

Бүйрек дамуының ауытқулары ұрықта көбінесе жүктіліктің 3-10 апта аралығында қалыптасады. Бүгінгі күнде бүкіл аномалиялардың ішінде бұл патология 47% алады және аз зерттелгендер қатарына жатады. Көп жағдайларда ауытқулардың этиологиясы белгісіз.

Дистопия-біріншілік бүйректің жамбастан бел аймағына қалыпты орналасуының бұзылысынан болады. Ауысуының қай кезеңде тоқтағанына байланысты жамбас, белдік және мықын үстілік дистопия түрін ажыратамыз. Сирек гетеролатеральды және торакальды дистопияны ажыратамыз. Бұған көптеген бүйрек артериялары мен веналары болуы тән және бүйрек неғұрлым төмен орналасса, соғұрлым тамырлар көп және оның ротациясы бұзылған.

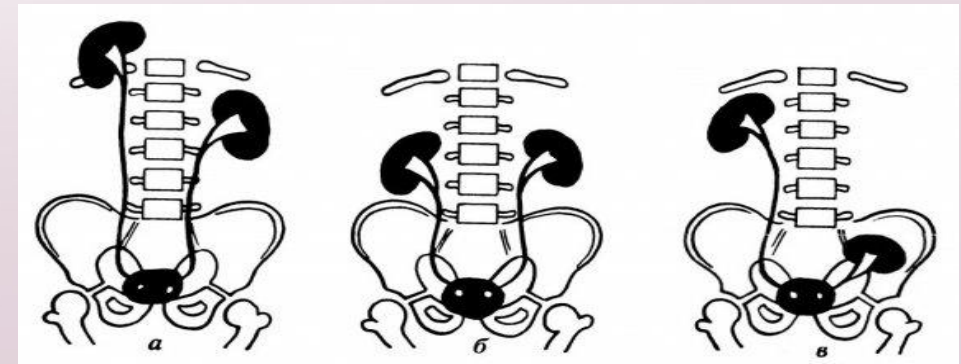
Дистопия бір жақты немесе екі жақты болуы мүмкін. Бүйрек аномалияларының ішінде бүйрек дистопиясын жиі анықтайды.

Орналасу аномалиялары

- Жатыршілік даму кезеңінде бүйректер жамбас астауынан **аласу** бел аймағына онтогенетикалық ауысады, ауысу кезінде және белгілі бір сатыда тоқтап қалуы патология болып табылады және оның ол дистопия деп аталады. Ауытқу бүйректің даму кезеңіне байланысты, соған байланысты: жамбас, мықын, бел, кеуделік аномалияларды ажыратады.

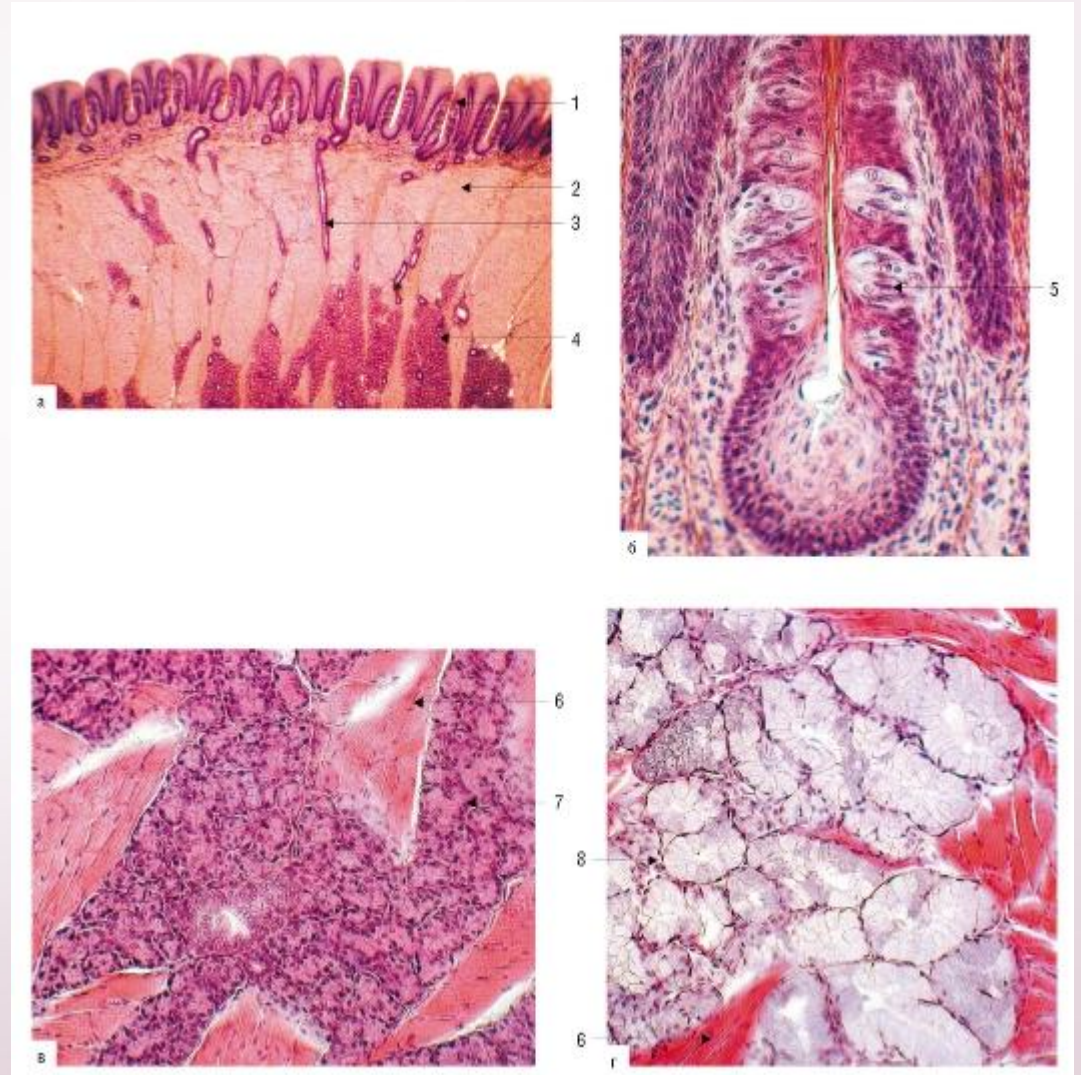
Сондай-ақ:

- Біржақты дистопия - бір жақ бүйрек дамуы бұзылысы;
- Екіжақты-екі бүйрек те қалыпты орнына жетпей дамуы.

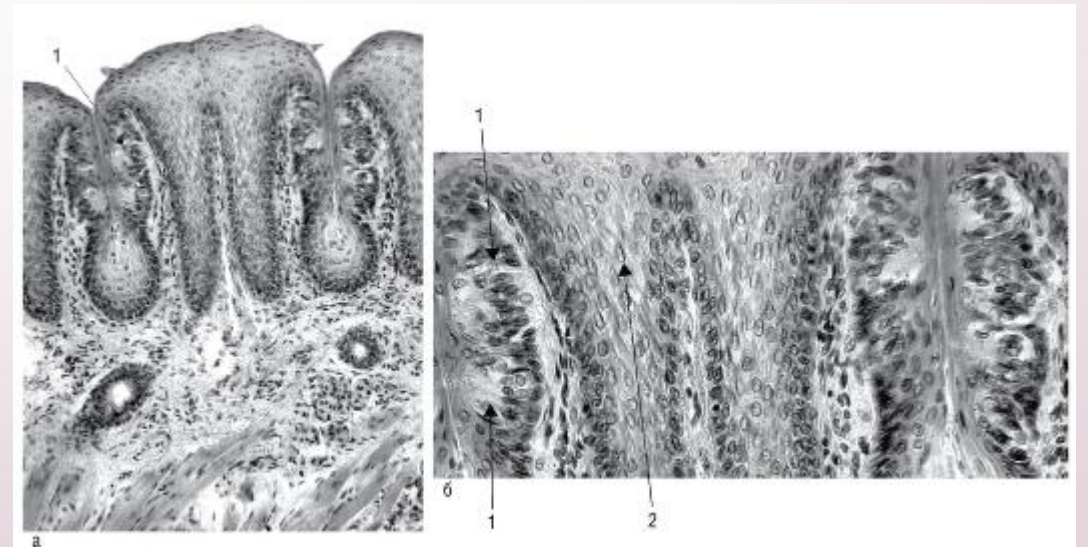
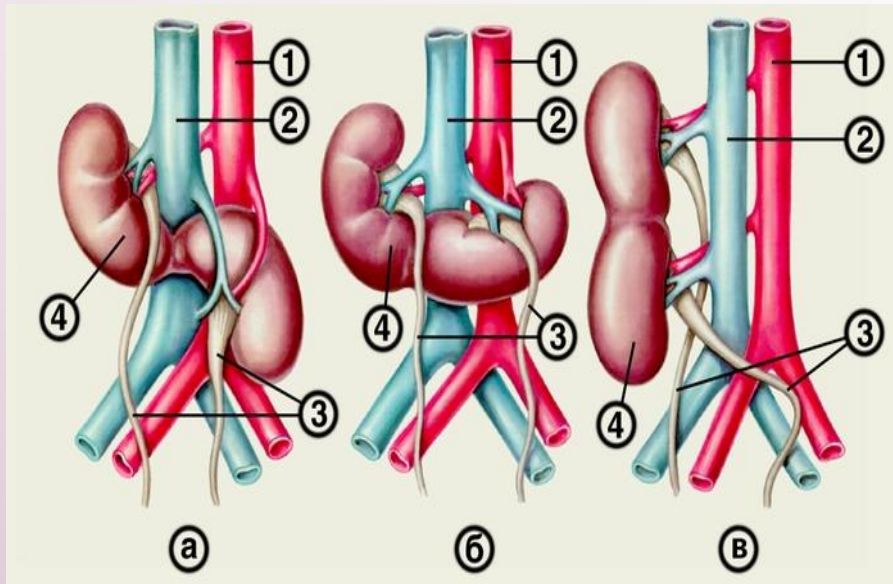
Гипоплазия

- Бүгінгі күні урологияда гипоплазияның 3 түрі гистологиялық жолмен анықталды:
- Қарапайым гипоплазия-бүйрек тостағаншалары мен нефрон кішірейеді.
- Олигонефрониямен гипоплазия-бүйрек шумақшалары санының азаюы, бұл өз кезегінде олардың өлшемдерінің ұлғаюына және өзкшелердің өзгерісіне алып келеді.
- Дисплазиямен гипоплазия- біріншілік өзкшелердің айналасында дәнекерлеуші муфтаалардың пайда болуы, шумақшалар мен зекшелерде киста пайда болады, несеп шығару өзкштері өзгеруі мүмкін. Қалыпты гистологиялық қалыптасу мен бүйрек қызметі бұзылысының болмауымен сипатталады.Макроскопиялық тұрғыдан бүйрек шағын болып көрінеді, ал гистологиялық зерттеуде, олигонефрониямен байланысты бұзылыстар не болмаса, бүйрек тінінің диспластикалық процесстер кездеседі.

Қосалқы бүйрек

- Қосалқы бүйрек қалыптыдан үлкенірек, эмбриональды бөліктік кездеседі. Жоғарғы және төменгі бүйрек арасында жүлге болады. Жоғарғы бөлімі төменге қарағанда кішілеу. Қан айналым 2 бүйрек артериясымен жүзеге асады. Лимфа айналымы да бөлек. Толық қосалқы бүйректе оның әрбіреуінде жеке түбекше-тостағаншалық жүйе болады, бірақ төменгі бөлікте қалыпты дамыған, ал жоғарғысы дамымаған. Әрбір түбекшеден несептамыр (мочеточник) шығады. Түбекшенің еселенуінсіз паренхима мен тамырлардың еселенуі толық емес деп аталады.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Гистология, эмбриология, цитология Қазақ тіліне аударған редакторлар: Р.Ж.Есимова, К.Т.Нурсейтова. Мәскеу 2014ж
2. Быков В. Л. Цитология и общая гистология. — СПб.: СОТИС, 2002,
3. Цитология және гистология. Оқу құралы. Сапаров Қ.Ә. - Алматы: Қазақ университеті, 2009.
4. Ажаев С.А. Гистология-1: оқулық, 2-ші бөлім: Жалпы гистология/С.А.Ажаев, Т.Ж. Үмбетов.- Түркістан,2010.
5. Гистологияның практикалық сабағына арналған әдістемелік оқу құралы/ Д.Ж. Бримов, А.А. Бурхард, Г.А. Адилова, А.С. Адилгереева, А.И. Маннапова.-Ақтөбе,
6. Үсен Жұмабаев
«Ішкі ағзалар мен эндокрин бездердің функционалды анатомиясы» «Алматы білім 2010»
7. Дәрістер жинағы БҚММУ Есқарақызы Ж

Студентті бағалау критерийі

№	Орындау критерийі	0-0,1	0,2-0,3	0,4-0,5
1	Препараттың аты			
2	Препаратты салу			
3	Суреттің препаратқа сәйкес келуі			
4	Белгілер			
5	Суретті препаратқа қарап салу			
6	Орындау сапасы			
7	Әдебиеттер			
8	СӨЖ кестесіне сай тапсырылу дер кезінде тапсырылуы			

Қорытынды

0-0,1 критерий орындалмаған

0,2-0,3 критерий ескертулермен орындалған

0,4-0,5 критерий орындалған